

Suomen Rehtorit ry
Iso Roobertinkatu 9 c 27, 00120 Helsinki
p. 010 320 0070, f. 010 320 0079
www.surefire.fi

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto (SitJ)

Lausunto / Suomen Rehtorit ry 8.10.2015

Asia: Asia: HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016

Teema: Yleissivistävän koulutuksen resurssit ja kipupisteet (luku 29.10.)

Suomen Rehtorit ry (SURE) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Suomen Rehtorit haluaa kiinnittää huomiota yleissivistävän koulutuksen kohtuuttomiin kokonaisvoimavarojen leikkauksiin. Tarkasteltaessa koulutukseen kokonaisuudessaan tehtyihin leikkauksiin edellisellä ja nyt alkaneella vaalikaudella puhutaan yhteensä jopa miljardiluokan säästöistä. Nyt käsittelyssä olevassa talousarvioesityksessä on tartuttu sinänsä oikeisiin kehittämiskohteisiin erillisten kärkihankkeiden kautta. Arjessa näemme kuitenkin perusrahoituksen leikkausten aiheuttamat suorat vaikutukset niin koulutuksen laatuun, oppimistuloksille kuin oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvointiin. Suomen Rehtorit toivoo eduskuntakäsittelyssä otettavan rehellisesti kantaa, vieläkö uskomme korkeatasoisen koulutuksen olevan yksi tärkeimmistä keinoista, millä maamme pystyy parantamaan kilpailukykyä ja nopeastikin nousemaan myös taloudellisesti kantavammille jaloille!

Perusopetus:

Tavoite koulutuksellisen tasa-arvon edistämisestä sekä laadukkaan kasvatuksen ja koulutuksen takaamiseksi kaikille on arvokas tavoite. Kansainvälisen vertailutiedon valossa tarkasteluna oppimistulosten kehitys on kuitenkin monella osa-alueella kulkenut hitaasti mutta varmasti alaspäin. Järjestömme mielestä on aiheetonta uskotella, ettei suunnitelman mukaisilla rahoitusleikkauksilla edelleen kiihdytetä tätä kehitystä.

Perusopetuksen kohdalla ikävintä on esitys ryhmäkokorahoista luopumisesta. Rahoituksella on ollut merkittävä vaikutus taloudellisessa vaikeuksissa painiskelevien opetuksen järjestäjien toiminnassa tämän rahoituksen alkuperäisten tavoitteidensa mukaisesti. Tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen kehittäminen on tärkeä keino koulupudokkuuden ja syrjäytymisen ehkäisemistä, mihin myös ryhmäkokorahoilla on käytännössä erittäin merkittävä vaikutus.

Digitaalisuuden kehittäminen on esityksen parhaimpia painopisteitä. Kehittämistarpeen suuruus huomioiden nyt varatut määrärahat ovat kuitenkin kokonaisuudessaan riittämättömiä. Perusopetuksen perustuslakiin kirjatun maksuttomuuden toteutumiseksi

Suomen Rehtorit ry
Iso Roobertinkatu 9 c 27, 00120 Helsinki
p. 010 320 0070, f. 010 320 0079
www.surefire.fi

tarvitaan merkittävästi suurempaa panostusta, jotta kaikilla maamme peruskoululaisella on tasavertaiset mahdollisuudet kehittää itseään varallisuuden sitä estämättä.

Toinen aste ja erityisesti lukiokoulutus:

Lukiokoulutuksen kehittäminen on jo usean vuoden ajan nostettu lisääntyvässä määrin keskusteluissa yhdeksi keskeisemmistä aiheista. Suuria odotuksia oli lukion uuden tuntijaon suhteen, samoin uuden ja nyt valmisteilla olevan lukion opetussuunnitelman perusteiden osalta. Nopeassa tahdissa ja pienenevistä resursseista johtuen lukiokoulutuksen uudistaminen, kehittäminen ja koulutusmuodon vetovoimaisuuden ylläpito ei tuo sellaisia tuloksia kuin toivotaan. Paineet toisen asteen rakenteelliseen uudistamiseen heijastuvat osaltaan myös yleissivistävään lukiokoulutukseen.

Lukiokoulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijoille mahdollisimman hyvät valmiudet jatko-opintoihin korkeakouluissa ja muissa jatko-opinnoissa. Ylioppilaskirjoitusten sähköistyminen asteittain alkaen syksystä 2016 asettavat monia pedagogisia haasteita koulutuksen käytännön toteuttamisessa, opettajien täydennyskoulutuksessa ja kiinteistöjen teknisissä valmiuksissa. Aikuisille annettavan lukio-opetuksen järjestäminen ja järjestäminen on taloudellisesti riittävin resurssein taattava.

Muita huomioita:

Järjestömme on useaan otteeseen tuonut esiin vakavan huolensa, mitä valtion rahoituksen merkittäväällä supistamisella koulujen korjaustarpeista on ollut. Raha on entuudestaan ollut vain osa tarpeista, mutta nyt jää nämäkin investoinnit nyt tekemättä.

Seurannaisvaikutukset sisäilmaongelmista ovat kustannuksiltaan moninkertaiset, ja tätä laskua maksamme kiihtyvällä vauhdilla. Rehtorit ovat erityisen hankalassa tilanteessa vastatessaan oppilaitosten kokonaisturvallisuudesta ja tietäen, että tilojen terveellisyys ja turvallisuus eivät ole kunnossa.

Helsingissä 8.10.2015

Riikka Lindroos
puheenjohtaja

Suomen Rehtorit ry
Finlands Rektorer rf